

Nagyvárad Estilap

Ára 3 lei

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
49. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Csütörtök, 1928. március 1.

A kolozsvári diákpör főtárgyalását teljes rendben folytatták ma délelőtt

**Ítélet csak holnapra várható — Mit vallott Bunescu
volt rendőrprefektus a zsidókról**

Kolozsvári tudósítónk je-
lenti: A város egész társadal-
ma a Waiszlovich-per hadbi-
rószági tárgyalásának hatása
alatt áll, amelyet váratlanul iz-
galmas módon fejezték be.

A felvonult tanúk közül a
legnagyobb feltűnést Bu-
nescu volt nagyvárad rend-
őrprefektus vallomása tette. A
kolozsvári lapok bőven és
részletesen foglalkoznak ezzel
a vallomással és az Új Kelet
többek között azt írja, hogy
Bunescu vallomása szerint

a nagyvárad zsidóság a
diákokkal szemben vissza-
támasztóan viselkedett,

és ez is egyik oka volt a szen-
vedélyek kirobbanásának. A
magunk részéről azt hisszük,
hogy itten toll, — vagy sajtó-
hiba történt. Bunescu volt
rendőrprefektus vallomásának
reprodukálásában. Valószínű-
nek látjuk, hogy a volt rend-
őrprefektus azt mondhatta,
hogy a nagyvárad zsidók
„visszautasítóan” (refuzator)
lártak el a diákokkal szemben,
ami természetesen egészen
mást jelent. Azért tartjuk ezt
kézenfekvőnek, mert a volt
rendőrprefektus nagyon jól
tudja, hogy Nagyváradon
visszatámasztóan senki sem vi-
selkedett a diákokkal szemben
és a rendőrség felhívásának a
diákok elszállásolására vonat-
kozólag mindenki eleget tett,
aki csak tehette. A visszatá-
masztó magaviselet provokáló
magatartásra vonatkozó tény-
állítást jelent (és ezt maga
Bunescu sem hiheti őszintén),
míg a visszautasítás vonat-
kozik arra is, hogy akadnak
egyesek, akiknek nem volt
módjukban a diákokat szállás-
sal ellátni és ezért kénytelenek
voltak a rendőrség erre írá-
nyuló felhívását visszautasi-
tani, bár a magunk részéről
biztosan tudjuk, hogy

a diákok túlnyomóan nagy-
részét zsidó családoknál
szállásolták el.

anélkül, hogy bárhol is visz-

szautasítással találkoztak vol-
na, — sőt

mindenütt kitűnő ellátásban
volt részüik a diákoknak.

Bunescu rendőrprefektus
vallomásával véget is ért a
tárgyalás, amelyet incidensek

szakitottak meg. A hadbírószág
elnöke erélyes kézzel igye-
kezett a rendet helyreállítani.
A tárgyalást ma folytatják és
széleskörű intézkedéseket tet-
tek, hogy ez alkalomból újabb
rendzavarások ne forduljanak
elő.

Mit kívánnak a lakásbérletők?

**A kormány több tagja — elsősorban a
miniszterelnök — szavát adta a lakóknak**

— Bukaresti tud. távirata —

A lakásbérletők bukaresti szö-
vetsége tegnap nagygyűlést
tartott, amelyen valamennyi
lakásbérlet-kategória reprezen-
tánsa felszólt. Minden szö-
nok a bérletk tiz- és százazre-
nek nevében követelte a szer-
ződések meghosszabbítását
legalább egy esztendővel. A
gyűlés végén a következő ha-
tározati javaslatot szavazták
meg:

— Bukarest főváros lakásbér-
letői kérik a tisztelt kormányt,
hogy azonnal terjesszen a parla-
ment elé törvényjavaslatot a la-
kók védelméről, hogy kiemeljen
bennünket a félelemnek és bi-
zonytalanságnak abból az állapo-
tából, amelyben most vagyunk.
Kérik a bérletk, hogy a jövő tör-
vény a következő kívánságokat
elégítse ki:

7. Meghosszabbítani min-
den bérleti szerződést, —
ami jelenleg is a meghosz-
szabbított törvény hatályát
élvezi, — 1929. április 23-ig,
minden bérletelés nélkül.

2. Meghosszabbítani min-
den bérleti szerződést, amit a
szabadforgalom alapján kö-
töttek.

3. Semmizni nyilvánítani
mindazokat a döntéseket, mi-
ket a háztulajdonosok javára
a Cudalbu-törvény 36-ik sza-
kasza alapján hoztak a bíró-
ságok a bérletk ellen.

4. Kötelezni kell a bérletk-

ket, akik a törvény meghosz-
szabbításának előnyét élvez-
zik, azok fizessék be 1916. évi
bérük kétszeresét a létesí-
tendő építkezési alapra.

— A lakásbérletk ismételten ki-
fejezésre juttatják bizalmukat a

kormány tagjainak adott szavá-
val szemben és különösen köszö-
netet mondanak Vintila Bratianu
miniszterelnöknek, dr. Lupu,
Nistor és Dimitriu miniszterek-
nek és Tatarescu államtitkárnak,
jóindulatú magatartásáért.

Háborog a Vezuv

Nápolyból jelentik: A Vezuv tegnap dél óta erősen
háborog. A középső kupban lávatörmelék jelentkezik és
sűrű fekete gázfelhő tör elő a megszokott fehér füstfelhőn
kívül. A tűzhányó hegy déli lejtőjén morgás hallatszik. A
nápolyi házak szobáiban megcsörrennek az üvegtáblák. A
város milliónyi lakosságán egyre nagyobb félelem vesz
erőt és ezt az érzést nem küzd le még a Vezuv-obszervató-
riumnak az a jelentése sem, amely szerint komoly vesze-
delemtől nem kell tartani.

Olasz-francia határincidens

Párisból jelentik: Changer közelében egy előkelő
francia sportoló társaság, amely épen skikiránduláson volt,
a Coll della Seigne hegycsúcson francia területen olasz jár-
őrökkel találkozott. Az olasz járőrök letartóztatták az
egész társaságot és bekísérték valamennyiüket a határőrség
laktanyájába. Két napig fogva tartották és csak azután bo-
csánytatták szabadon. Az esetből diplomáciai bonyodalom
származhatik.

A világhírű párisi japán festő feleségének botránya a vetélytársnővel

Párisból írják: A francia fővárosban nincs egyetlen újságolvasó sem, aki nem ismerné Frou-Frou. Ez a név ugyanis becéző neve a világhírű Foujitanak, a modern kor legnagyobb festőjének, — aki most nagyon divatban van. — Lépten-nyomon találkozunk vele. Deauvilleben, a Lidón, a Rivierán, Herrithnál és mindenütt, ahol csak a jó közönség megfordul. Az egész párisi diva-ért ugyiszólván egyedül Frou-Frou felelős, legálább is ezt állította a „Páris-Midi” című lapban Franciaország leghatalmasabb divatkirálya. És minthogy Párisban a válás van divatban, természetes, hogy Foujita is válik.

Volt idő, amikor Foujita még nem volt Frou-Frou, hanem egy szerény, kezdő festő, aki műtermét a Montparnasse egyik istállójában ültette fel. Akkor beleszeretett egy festőnőbe, akit rövidesen el is vett. Nagyon tehetséges volt ez a Fernande Barrey, a festőnő. Nem nagy, de erős, olyan volt, mint egy felöltözött baba, kék harisnyáival, rövid szoknyáskájával, szalaggal a hajában, amely még vidámabbá tette arcát, mint a gesákét, akiket Frou-Frou még hazájában ismert.

A házastársak lassanként belekerültek a legelőkelőbb társaságba. Művészek, arisztokraták és fináncapacitások ünnepelték őket. A párisi Rotshildok külön estélyeket adtak tiszteletükre. Óriási sikere volt Madame Foujitanak egy alkalommal, amikor a Marcos bálon férjének tetovált és meztelen hátára egy megszólalásig hű svábgárat festett.

Egy szép napon azonban megcsalta őt a tetovált festőisten, vagy legalább is az asszony azt hitte. Megcsalta és pedig — a változatosság kedvéért — a legkülönbözőbb nőkkel. Fehérkekkel, japánokkal, kínaiakkal. A legrományabb volt egy kis japán festőnő, akit nagyon poétikusan a szomorúság hölgyének neveztek. Erre a Madame sem maradt tétlen: a revans kedvéért ő is keresett magának japán festőket, akik közül egyiket az ellentét kedvéért a Béke Örökségének nevezték. Az egész világ beszélt már erről, amikor Foujita váratlanul Havasi

Gyopárral találkozott. A Havasi Gyopár természetesen hölgy volt! szőke, etonfrizura, pasztellkék szem, kárminvörös ajak.

Az események gyorsan fejlődtek, Fernandé ment, a Havasi Gyopár jött. A válás után azonban az őszi tárlaton szenzáció történt. Fernandé ugyanis volt férjének egy csodálatosan sikerült poriréjával szerepel a tárlaton. És épen e kép előtt találkozott össze, véletlenül, a két asszony, az

első és a második. Ebből természetesen botrány lett. Ilabár nem kaptak egymás hajába, mégis olyan lármát csaptak, hogy az egész tárlat összezsúdlott és csak erőszakkal lehetett visszatartani őket, hogy ki ne kaparják egymás szemét. Hiába vitték el őket erőszakkal a terem legtávolabbi sarkába, hangos feleselésük tovább tartott.

— Én vagyok a törvényes felesége. Te csak a szeretője vagy.

— Amióta a Béke Örökségével élsz, te sem vagy többé törvényes hitves!

— Csak művészi viszonyt folytatok veled!

— Én pedig Foujítával csak társadalmilag érintkezem!

Röviden: sehogysem tudtak egymással megégyezni és a vitából per keletkezett. A legfurcsább azonban az volt, hogy Foujita nyugodtan cigarettára gyújtott és rezignáltan szólott:

— Ezek itt egymással veszekednek. Mit szólnának ahhoz, ha most hirtelen megérkeznék Japánból az én igazi feleségem?

A román-orosz bizottság ismét együtt ülésezik

A román delegátusokat diszszázad üdvözölte orosz földön

— Bukaresti tud. távirata —

A román központi bizottság, amely évek óta rendezte a román-orosz határ nem politikai jellegű kérdéseit, tegnap Atache fa'u közelében átkelt a Dnyeszteren és orosz földre lépett. A bizottság elnöke: E. Petrescu tábornok, tagjai pedig: Jonescu-Darzen, a k'senevi ítélőtábla elnöke és Husarescu, a besszarábiai sziguranca főfelügyelője, ezen kívül még több technikai szakértő.

Mogilevben a román bizottságot megkülönböztetett tisztelettel fogadták.

Egy orosz lovasságda végezte a tiszteletadást.

Levicki tábornok, az orosz bizottság elnöke, valamennyi taggal előbe ment a román bizottságnak. A kölcsönös bemutatkozás után a román bizottság tagjai a községházra mentek, ahol szállást kapnak és étkeznek.

A szovjethatóságok szigorú intézkedéseket tettek a rendfenntartására.

Általában azt vették észre a román bizottság tagjai, hogy

a szovjetkormány meggyengült

az ellenzék óriási kampánya következtében.

A román bizottság tagjai egyébként elővigyázatosságból,

egy-egy millió leltre vannak bebiztosítva.

Nyolc napig fog együtt dol-

gozni a bizottság, mivel nagyon sok kérdés van a napi-renden. Így a Hotin-megye déli részén elkövetett orosz bandatámadásokkal kapcsolatosan az orosz bizottság beismerte a hibát és elfogadta a román álláspontot.

Tanulmányozza a bizottság a Dnyeszter hajózásának kérdését is.

Március 5-én kezdődik Nagyváradon a sorozás

Nagyvárad város polgármesteri hivatala a hadügyminiszter urnak 180—1927. sz. rendelete értelmében felhívja a sorozásra kötelezett összes ifjakat, hogy f. évi március hó 5-ikén kezdődő sorozáson, a volt közlelmézési hivatal helyiségében (Str. Alexandri No. 3.) a törvényes következmények terhe alatt az alábbi sorrendben mulhatatlanul jelenjenek meg.

Folyó évi március hó 5-én jelentkezni fognak a múlt évi

sorozó tanács által először és másodszor alkalmatlannak osztályozott ifjak, valamint az összes 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905 és 1906. évi születésűek, akik különböző indokoknál fogva az állítási lajstromban nem szerepelnek és így sorozási kötelezettségüknek a mai napig eleget nem tettek.

Ugyanezen a napon jelentkeznek a család-enntartói kedvezményben részesített ifjak a már záradékolt felmentési igazolványaikkal, valamint a feltételes felmentésben részesített papok, papjelöltek, rabbik, etc.

Folyó évi március hó 6-án meg fognak jelenni a sorozó bizottság előtt a város területén tartózkodó, de nem itteni születésű, mindazok az 1907 évi születésű ifjak, akik az állítási lajstromba fel vannak véve.

X Ma, szerda este van egyetlen koncertje Emilian Jacob tenoristának a Kath. Körben. Jegyek a Hegedűs Hírlap-irodában és este a pénztárnál válthatók.

**Wallerstein
butorok**

egyszerű és művészi kivitelben

Mozgószínházak műsora

Filmpalace
Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órákor
Bródy Sándor szindarabja

Lyon Lea

A főszerepben: Ivan Mosjoukine és Mary Philbin

Rendes helyárrakkal

Kedvezményes jegyek érvényesek

Jón: Jón:

Göncös pannóje

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órákor

Földi paradicsom

Szőke Szakáll, Reinhold Scinzel és Ida Perry

Nemcsak felnőtteknek!

Kedvezményes jegyek érvényesek

Jövök! Táncolok!

A TANCOLO BECSben

Dunakeringő II.

LYA MARA

Apolló-Filmszínház

Ma szerdán és holnap
csütörtökön

A meztelen nő

Henry Bataille világhírű drámája
10 felvonásban.

Főszerepben: Petrovich Szvetislav, Nitta Naldi, L. Lagrange

Legközelebbi műsorunk:

Ahol ég és tenger találkoznak

John Barrymore legnagyobb filmje

Divatszövegek
megérkeztek
Deutsch
posztóáruházba
Nagy választék jó minőség

MIVOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878 február 29-én.

A bécsi Politisches Correspondenz a külügyminisztérium szokatlan hangú kommunikációját közli: „Ausztia-Magyarország nem fogja tényleg nézni a cári kormány agresszív lépéseit, de máris elhárít magától minden felelősséget. Az osztrák-magyar hadsereg csapatait nem érheti meglepetés, ha Európa békéjét és az emberiség nyugalma mellett kell fegyverének erejével megvédenie.” Mindig Európa békéje és mindig az emberiség nyugalma és a jelszavak mögött vér és korom és tömegsírok. A diplomácia hangszerei nem változnak és a dal is mindig ugyanaz...

Biharmegyében különös láz lángolt fel. A nép között elterjedt a híre, hogy Petőfi Szibéria ölbányáiból menekülve a sárrejt falukban bujkál. — Gáborjánban az egész előjáróság zászlók alatt fogadta az őszbecsavarodott nyulánk, szomoruembert, aki nyitott inggel, szürke atillában, üres tarisznyával jött és. Petőfi költeményeinek kötetét hozta magával. Jöltartották, tejbemézben fűrésztörttek, s miután megrikatta az embereket szibériai meséivel, elpárolgott. — Most Váradon tünt fel.

Sztrájk Váradon. Azaz, hogy — strike. Így mondja el drága laposunk: „Strike tört ki egy nagyobb műhelyben. Vajjon kinek ártanak a strikeolók? a munkaadóknak és enmaguknak. Iparos polgártársunk kénytelen volt a pangás miatt leszállítani a munkabért. Az iparos ifjuság nem jár helyes uton, nincs benn takarékosági hajlam. Kevesebbet mulasson, többet dolgozzon, csak ez segít.” A szociológia tudománya még nem volt egész tultengésben.

Ez nagyon bájos kis eset a zsurnalisztika kőlyökkorából. Egyik öreg laptárs hírvonatában olvasható: Rónai Gyula feledhetetlen színművészünk-ről érdekes kis karcotat közöl a Független Polgár mai száma. Ha egyik helybeli lap nem előz meg bennünket, az érdekes kis karcotat mi is hozni fogjuk... Ugy látszik az aggodalom alapos volt, más lap megelőzte a kollégát, mert nem közölte a karcotat.

Meztelen nő — Apolló

Ganges papnője

a „Hindu siremlék” festvérdarabja

A főszerepben: Bernhard Götzke

A nagyváradai ügyvédek adója

Dr Lazar Aurél adóalapja 250 ezer, dr Kiss Dömét 20 ezer lel

A pénzügyigazgatóságon ma folytatják az adókievetéseket. Az ügyvédek névsorából folytatlagosan a következőket jegyeztük ki: (A zárójelben levő szám a tavalyi adóalapot jelent ezer lejekben.)

Dr Suhajda György 50 ezer (65), Castano Stefan 30 (40), dr Zoltán Károly 90 (110), dr Löwi Mór 45, dr Barna Hugó 38, dr Rosenthal Ferenc 30, dr Markovits József 30, dr Boros János 25, dr Löw Béla 36, dr Virányi Lajos 35, dr Polgár Andor 30, dr Lévai Béla 75, dr Mangra Demeter 30, dr Váradai Ödön 70 (100), dr Lazar Livius 40 (52), dr Popa Tódor 60, dr Gellért Miksa 80, (60), dr Anghelescu 60 (55), dr Savu Mar-

ta 120 (65), dr Bock Alfréd 150 (120), dr Kaufmann Gyula 150, dr Lazar Aurél 250 (200), Marcus Stefan 25, dr Prodan Tódor 35, dr Feld Albert 80 (68), dr Bárdos Imre 120, dr Simona György 120, dr Pelle János 200 (120), dr Ardelean Justin 50, dr Zigre Miklós 290, dr Zinner Sámuel 30, dr Sarkady Sándor 36, dr Farkas Adorján 90, dr Egry Gergely 95, dr Weimann Jenő 200 (180), dr Kiss Döme 20, dr Triff Titus 65, dr Popp Romulus 60 (40), dr Fényes Samu 80 (160), dr Perczel Adolf 100 (180), dr Székely Adolf 180, dr Lengyel Zsigmond 85, dr Kabos Béla 100, dr Soós István 30, dr Zoltán Jenő 50 (30), dr Kovács Andor 50, dr Berkes József 120 (90) ezer.

A házasság - mint a népek közeledésének előmozdítója

Európaszerle egységesen rendezik a házassági törvényt

Bécsből írják: Rendkívül érdekes tervet készítenek elő a bécsi városi tanácsban. A terv célja az, hogy az egész civilizált Európában egységes legyen a házassági törvény. Ebből a célból Genfben megakarják szervezni az anyakönyvvezetők nemzetközi szervezetét és hír szerint Anglia kivételével már biztató választ kaptak az egyes államok illetékes hatóságaitól.

Az egységes házassági törvény célja az, hogy Európa minden országában mindenki épen olyan szabadon köthessen házasságot, mint a saját hazájában. Az eddigi eljárás meglehetősen nehéz volt, hosszas és bonyolult eljárás volt szükséges ahhoz, hogy beszerezze a különböző dispenzációkat és az egyes igazságügy-miniszterek engedélyeit.

Különösen fontosnak tartják a nemzetközi egységes házassági törvényt ma, amikor a különböző országhatárok ismeretlenségi és rokonsági kötelekeket szaktítottak szét és nagyon sokszor megőrték, hogy régóta tervezett házasságokat is csak igen nehezen lehetett megkötni, azért, mert valamelyik jegyes, idegen állam alattvalója lett.

A nemzetközi házassági törvény lehetőleg kerülni akar mindenféle formalitást.

A házasságkötéshez csak az lesz szükséges, amit eddig minden egyes hatóság a saját állambeli jegyeseitől megkövetelt.

A házasság megkötéséről az anyakönyvi hivatalok egyszerű átiratban, a kormányok beavatkozása nélkül értékesíteni fogják a

másik jegyespárra nézve illetékes külföldi anyakönyvi hivatalait, — amely köteles lesz ezt az értesítést hivatalosan tudomásul venni és elkönyvelni.

Érdekes az az indoklás, amelyet Bécs városának egyik any-

Az afgán király Szovjetországot is meglátogatja

Berlinből táviratozzák:

Moszkvai híradások szerint az afgán király, aki jelenleg európai köruton van, Róma, Páris, és Berlin után Moszkvába is ellátogat. Az exotikus uralkodó május elsején lépi át Szovjet-Oroszország határát. A moszkvai kormány a minden afgánok királyát

éppen olyan külső szuverénnek megillető ceremóniával fogja fogadni, mint a többi országokban fogadták.

Hogy az európai államfők, kezdve Mussolini országától, miért tartják olyan fontosnak az afgán király ünnepeltetését, arra egyedüli magyarázat, hogy Afganisztán

petróleumban és természeti kincsekben igen gazdag ország.

Az európai tőke számára kitűnő befektetés egy afgán koncesszió. Mindezeket kívül pe-

könyvvezetője a nemzetközi házassági törvény tervezet mellett hangoztatott. Kifejtette, hogy országhatárok befolyásolhatják a nemzetiséget, a nyelvet, a vallást, a gazdasági körülményeket, az illetőséget, a szabad utazást,

csak épen a szerelmet nem.

A szerelem az, amely mindent legyőz és elsősorban az országhatárokat. A mai körülmények között minden civilizált országnak egyenlően érdeke a házasságkötéseket elősegíteni. Erre mutat az is, hogy

több állam kénytelen volt az aggiegényadót bevezetni.

A házasságkötések szabadsága közelebb fogja hozni egymáshoz a népeket, el fogja simítani az ellentéteket és jólékv hatással lehet az általános politikai viszonyokra is.

Az anyakönyvvezetők nemzetközi szervezetének első ülését Genfben március naponban tartják. Kiegészítik ezt a szervezetet a különböző országok diplomáciai képviselői és jogi szakértői. Anélkül, hogy bármilyen nemzetközi egyezmény jönne létre, közös egyetértéssel kidolgoznak egy egységes tervezetet, — amelyet minden ország törvényhozása külön is elfogad és ezzel az egységes házassági törvény nemzetközi szerződés nélkül is életbelép.

Nagyon érdekes, hogy a házassági törvénnyel kapcsolatban már arra is gondolnak, hogy a választ is egységesítik, mert hiszen a választ természetesen folyománya a házasságnak.

dig Afganisztán az angol India-val határos, független birodalom s az afgán barátság a diplomácia mesterkedésében mindig jó ütőkártya Anglia ellen.

Március

8

Baklanoff

egyetlen dalestélye
a Filmpalaceban

Jegyek már előjegyezhetők
a Hegedűs Hírlapirodában

MA este Emilian Jacob

tenorista
egyetlen koncertje
a Kath. Körben.

Jedek a Heredus Hirlapirodában

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerdán: Külváros, drámai újdonság. Bevezetőt tart: Imre Sándor. C bérlet. Sorozat szám 66.

Csütörtök: Külváros. A bérlet. Sorozat szám 67.

Péntek: Szünet.
Szombat délután 4 órakor: Mersz-e Mary, operett újdonság mérsékelt helyárrakkal.

Szombat: Külváros. Bevezetőt tart: Imre Sándor. kivételesen B bérlet.

Vasárnap délután 3 órakor: Mersz-e Mary, operett újdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Levél, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: A Nászéjszaka, operett újdonság. Bemutató.

Hétfő: Nászéjszaka. A bérlet.

Kedd: Nászéjszaka, B bérlet.

Szerda: Nászéjszaka, C bérlet.

— A Külváros. A való élet ábrázolása ez a szenzációs dráma, amelynek minden jelenete filmszerű gyorsasággal vetíti elénk az eseményeket, de felelőmül a látványosabb filmet is. A Külvárosban Kaszab Anna játsza a fő női szerepet, aki mellett mesteri kézben van a vezető férfi szerep Gróf Lászlónál. Imre Sándor úgy rendezte meg ezt a darabot, hogy annak minden jelenése valóban azt adja vissza, amit a szerző elképzelt a darabban. A bemutató ma este lesz C bérletben.

— Mersz-e Mary, mérsékelt helyárrakkal. Az idei szezonnak ez a sláger operettje, amely az eddigi előadásokon is óriási sikert aratott, a héten két délutáni előadáson kerül színre mérsékelt helyárrakkal. A Mersz-e Mary műsoron van szombaton délután 4 órakor és vasárnap délután 3 órai kezdettel. Mind a két délutáni előadás az esti szerepszíttal megy. Konduc Hólyával a címszerepben.

— A Levél, mérsékelt helyárrakkal. Vasárnap délután 6 órakor a Levél lesz műsoron, mérsékelt helyárrakkal.

— A Nászéjszaka. A színháznál megint lázas készülődés folyik, mert javában készül az operett együttes a legközelebbi szenzációs operett bemutatóra a Nászéjszaka. Igazi felívelő francia darab ez, amely úgy mesél, mint énekszámaival, mint táncbejelenéseivel. Kiemelkedik a sablonos operettek közül a rendezői megépítés és szórakoztató élvezetet tartogat a közönség számára. A színház különös gondot fordít annak az operettnek a bemutatására, a jelek szerint telve, a Nászéjszaka második sláger operettje lesz az idei szezonnak. A Nászéjszaka három éjszaka lesz a utána hétfőn A, kedden B és szerdán C bérletben kerül előadásra.

Tartalékos tisztek jelentkezése Váradon

Nagyvárad város polgármesteri hivatala e sorozó körület körzetében lakó tartalékos tisztek tudomására hozza, hogy tartoznak a Md. F. I. Carnet-tel a Cercul de Recrutare-n jelentkezni, vagy ezt a Carnet-et a Cerculhoz legkésőbb f. évi március hó 31-ig az évi láttaozás végéig beküldeni.

Azok, akik személyesen nem jelentkezhetnek, a Carnet-et egy jelentés kapcsán küldjék be, amelyben feltüntetendő: az illető vezeték és keresztnéve, rangja, életkora, állandó lakhelye, tanulmányai, polgári foglalkozása és a katonai szak amelyre képezve lett. Az is feltüntetendő,

hogyan meg van-e az egész hadifelszerelése.

Azok, akiknek még nincs Md. E. I. Carnetjük, csak a fent jelzett jelentést tartoznak beküldeni. Ez okmányok postán történt beküldésének bizonyítékául az ajánlott levél vevénye szolgál.

Büntetések: Nyomatékosan figyelmeztet a polgármesteri hivatal mindenkit, hogy azokat, akik e rendelkezéshez nem alkalmazkodnak pontosan és idejében a tartalékos tisztekről szóló törvény 7. szakasza ellen elkövetett büntetlekmény miatt a haditörvényszék elé utalják és a katonai törvénykönyv 224 b) §-a szerint 15 naptól 2 hónapig terjedhető elzárással büntetik.

SPORT

Milyen összeállítással startolnak az egyesületek a tavaszi fordulóban?

Tegnap számunkban már megemlékeztünk arról, hogy az igazgató Tanács a szombat esti ülésén március 4-re, vagyis vasárnapra tűzte ki a Comitéul Regional közgyűlést.

A közgyűlés keretében választják meg az új vezetőségi tagokat, akik a jövőben Nagyvárad labdarugó, valamint egyetemes sportját fogják vezetni.

A közgyűlést követő napon összeül az Intéző bizottság és

március 11-iki kezdettel

kisorsolja az ösről elmaradt bajnoki mérkőzéseket, majd ezután a tavaszi forduló sorrendje következik.

Tehát még csak egy vasárnapjuk van az egyesületeknek, hogy véglegesen elkészüljenek a tavaszi fordulóra.

Habár a Nacnak és a Törökvesnek az NSC-en kívül nincs komolyabb ellenfele, mégis elkezdett küzdelem lesz az első helyért. Mert a szalontai legénység csak egy ponttal van a Törökves, valamint a Nac háta mögött.

Bizonyára nem lesz érdektelen a fu. ball sport váradai rajongói előtt, ha beszámolunk a váradai egyesületek készülődéseiről és az illető klubok vezetőinek tavaszi, egyben nyári terveiről.

Sportmunkatársunknak első utja Steiner Bercihez, a rövid idő alatt oly nagy népszerűsége szerzett piros-feketék intézőjéhez vezetett. Steiner készségesen adott munkatársunk rendelkezésére és a következőkben nyilatkozott:

— Programomban mindig az a cél fog vezetni, hogy barátságban éljek az összes váradai egyesületekkel, mert biztosra veszem, hogy így visszaszeressük Nagyvárad részére a hegemoniát. Attól eltekintve, hogy két játékost elvesztettünk,

nagyon jó csapat áll rendelkezésünkre.

Különben a fu. ballszakszék által

felosztott Bihorából hat nagyszerű játékost kaptunk. Csapatunk valószínűleg a következő összeállításban fog szerepelni: Máthé (Buchbinder), Bartha, Gróf, (Székely I.), Nagy Elemér, Bradea, Szilágyi, (Nagy Ödön), Zsiga, Pless, Török I., Baráti, Csomag. Számíthatok a Galacból hazatért Muszkára, a bekk posztion, ki az eddigi tréningeken nagyszerű formát mutatott. Számítok továbbá Romanescura, a csernovici Blumra, Székely II.-re, (aki a Nac-ból jött át), továbbá Zagyra és Bonatiura, valamint a veterán Csirre.

— Mindenesetre olyan nagy játékos gárdával rendelkezem, hogy minden remény megvan az idei fénys szereplésre.

— Ki akarjuk használni a Kinizsi letörését és minden erőnkkel azon leszünk, hogy

megnyerjük Románia bajnokságát.

Megpróbálom a lehető legnagyobb figyelmet tartani, mert véleményem szerint enélkül nem lehet semmire sem menni. Biztosra veszem, ez sikerülni is fog. Nagy előnyöm, hogy már tizenöt éve a Törökves embere vagyok. Terveim keresztülvételében az egész vezetőség segítségemre lesz. — S még valamit: az idén azt hiszem ismét mellettünk lesz a közönség. (Folytatom.)

Heller Miklós.

○ A Bírák bizottsága ma este 7 órakor ülést tart.

Még e héten mutatja be az Apolló

Ahol ég és tenger találkoznak

John Barrymore legnagyobb filmjét

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Szerda: 5, 7 és 9 órakor: „Lyon Lea” Bródy Sándor szindarabja, Ivan Mosjoukine és Mary Philbinnel. Rendes helyárrakkal. Kedvezményes jegyek érvényesek!

Csütörtök: „Lyon Lea”.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: „Ganges papnője”.

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Szerda, csütörtök: Meztelen asszony.

Péntek: Szünet.

Szombat: Premier. Ahol ég és tenger találkoznak. John Barrymore legszebb filmje.

Vasárnap d. e. 11 órakor: A nagyváradai munkásgárda színi előadása és Boldogság tolvaja. Ronald Coloman legszebb filmje.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Ahol ég és tenger találkoznak.

— John Barrymore, a Don Juan film főszereplője játsza az Apolló mozgó legújabb slágerének, az Ahol ég és tenger találkoznak, szuperfilmnek főszerepét. Egy erős tengeri drámát látunk itt, amelyben két testvér élet-halál harca folyik ugyanazért az egy leányért. A legszebb tengeri felvételeket látjuk, végig éljük a legborzalmasabb tengeri orkánt és látunk egy bánavadászatot, amely izgalmainál fogva bizonyára feledhetetlen emléket hagy maga után. A filmet az Apolló mozgó még a héten mutatja be.

Reuman szinkör

Szerda 5, 7, 9 és fél órakor: Földi paradicsom, rendes helyárrakkal, kedvezményes jegyek érvényesek.

Csütörtök 5, 7, 9 és fél órakor: A Földi paradicsom, rendes helyárrakkal. Kedvezményes jegyek érvényesek.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat 3, 5, 7, 9 és fél órakor: Ünnepi előadások! Dunakerülő II. része: A Táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállításban, mérsékelt emelt helyárrakkal Bérlet és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: A Sárga ház, nagy matiné. Ligeti Maca új táncokkal.

Vasárnap délután 3, 5, 7, 9 és fél órakor: Ünnepi előadások! A Lunakerülő II. része, A Táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállításban, mérsékelt emelt helyárrakkal Bérlet és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek: Ünnepi előadások! Dunakerülő II. része: A Táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállításban, mérsékelt emelt helyárrakkal Bérlet és kedvezményes jegyek nem érvényesek!!!

Párizsi nyitás

BUXARESI 310.—

Berlin	124.05
New-York	519.35
Budapest	9080.—
Prága	1539.50
Bécs	7320.—
Páris	2043.50
London	2534.25
Milano	2749.—

Váradai árfolyamok

Pengő	28.65
Csechkorona	4.85
Dollár	163.62
Dinár	2.90
Schilling	23.05
Francia frank	39.10
Svájc frank	6.50
Lira	31.45
Angol font	8.70
	797.50

A fanlázia öl
és a fanlázia éltetOlasz páter, jezsuita hitszónok
előadása a fanláziról

Nagyvárad katolikus társadalomának úgy egyházi, mint világi vezetői szép számmal jelentek meg a Kath. Kőrben Olasz Péter jezsuita atya tegnapi esti előadásán.

A mély tudású pap magas szavakban beszélt a fanláziról, megvilágítva annak előzményeit és hátrányait az emberiség életében.

A fanlázia — mondotta Olasz páter — a multat rendszerint kedvező színben tünteti elénk. — Az azonban, — bár a mult szenvedései így kisebbeknek látszanak, mégis inkább káros hatást gyakorol reánk, mert szép emlékeinkre visszaemlékezve, sivar jeleinket sokkal vigasztalanabb lesz számunkra. Ezért nem jó, ha fanláziankat által vezetve, tulcsoktatjuk a multban.

A fanlázia szerepe jelenünkben rendkívül fontos.

Befolyásolja itélőképességünket, általa különböztetjük meg az életet a bűntől, kedvező és kedvezőtlen képekkel tölti be lelki életünket.

Fontosra is döntő fontosságú a fanlázia tehetőség. Fantáziánk adja a reményt, általa esünk csüggedésbe.

A fanlázia, életünk végzetes lehet. Az öngyilkosok csak ritkán dobják el maguktól egy pillanatra lelőbbanásában az életet. — Rendszerint előzőleg már sokat gondolkodtak sötét tervükkel, fanlázijuk a halált kedvező színekben festette s így megölték őket.

A fanlázia alkotásokra készítője. Nélküle nem lenne tudomány. Látnuk tehát — fejezte be mély gondolatait Olasz Péter — hogy a fanlázia áldásos és alkotásra buzdító isteni adomány; vigasztalunk kell azonban, hogy meg ne tévedjünk bennünk, ne hagyjuk szabadon csapongani, hogy végtelenen káros irányba ne ragadjon a lelki életünk.

Előadás után a közönség sokáig ünnepelte a tudós fiatal hitszónokot.

G. Baklanoff operaénekes koncertjére jegyek már kaphatók. Az előjegyzett jegyeket csak csütörtök délig adjuk fenn. Hegedüs Hirlap.

„Lövöldözés a
Damrémont-utcán“

Találkozás cserneki Dessewffy francia tábornokkal

1.

Már késő este volt és egész napos vesztett étlén-szomjan csavargásom minden legparányibb momentumát próbáltam sorra felidézni ott, a milanoi pályaudvar előtt a kisparkban egyedül egy padon. Csak pár lépés volt a pályaudvar nagy kijáratáig. Éppen akkor futott be a római expressz. Vörös autók kanyarodtak libasorban a széles lépcsőzet elé, facchinók nyugtázták óriási kofferük súlyát. Valóságos reinhardtji rendezési tömegelén volt az, ahogyan pillanatok alatt benépesült a lépcsősor, aztán... aztán egyszerre kettévált a tömeg... és a legelső lépcsőről egy prömbundás, csodálatosan szép nő és lassan indult lefelé autójához.

— Akárcsak Paulay Erzsinek, annakidején Párisban a nagy opera lépcsőjén, — úgy állnak ennek is sorfalat! villant fel bennem, — aztán megkérdeztem vagy tíz olaszt: Ki ez a nő? De senki sem tudta biztosan. Talán valami színésznő volt, de lehet, hogy nem az.

2.

A misztikumok sorozata kezdődött akkor és ez nem volt álom. Délután az Ambrosianában, mikor egy foliánssal kezemben Cesare Cantu-ról való hiányos emlékeimet rendezgettem, az elbágyadást fájdalommal éreztem, de egy másik könyvespolc előtt a Szent-Agoston-kiadások pompázó skálája törhetetlenül élénkített. Valóság volt hát a nő is, a lépcső, elenettel és nem csodálkoztam azon sem, hogy pár perc múlva ott ülök a pályaudvar közepes csarnokában, kíváncsiak és zarándokok, turisták és vigécek futurista (elvégre Marinetti hazája) összevisszaságában. A csarnok egyik sarkában pedig hatalmas pulton Európa egész időségi sajtóterméke és az amerikai s angol magazinek elegáns fedelén misztikus reflexeket hozott ki a gazda karbidlámpájának bosszantó lángja... Megálltam a pult előtt. Valószínűleg újságot akartam venni, de inkább a karbidlámpa reflexeit néztem. Misztikum — mondtam megégyeszer magamban, aztán kirántottam a francia lapok csomójából egy Le Matint.

3.

Az izgalmas olvasnivaló hamar megvolt. Ott állt az első oldalon Páris előző napi hatalmas szenzációja:

„LA FUSILLADE DE LA RUE
DAMRÉMONT“

Mi volt ez a lövöldözés a Damrémont-utcán? Ez csak valóság — épenugy, mint a Döntől és a Scalától egészen a nagy nőig, aki a lépcsőn megjelent! Hát igen a Jeunes Patriotes egy csapatát megtámadták anarchizák és két ifjú hazafi lelőttek. Szabályszerű kis harc volt azon a párisi utcán — két világ katonái közt. Az ifjú hazafiak kis csapatának vezetője Pierre Taittinger volt, a temperamentumos nacionalista, de a szervezője, a lelke ezeknek a hazafiaknak: le général Dessewffy...

4.

Mikor olvasásközben ezekhez a

szavakhoz értem, a valóság érzése megint elhagyott. Csak az álom logikájának utvesztőjén juthattam erre a magyar névre — francia hazafiak szervezőjére. Persze, hogy álom, — hiszen ez a reugeteg vonat, ami túl a csarnok üvegfalán futkos — a legtipikusabb álomkép — és az az Ambrosiana puha terme is. Ezt minden freudista snob tudja... Aztán beszálltam a trieszti gyorsra, amelynek indulását jelezte a hordár... Még bent a vasuti kocsiában felkavartam egy egész emlékvilágot a Dessewffy névrt, egy portré is megjelent előttem, de azt gyorsan elhessegettem. Valsin-Eszterházyé volt... De akkor mit kerestem ez az ismerős arisztokrata név tábornoki vállrózsával a bulvarlap riportjában?

Egy év telt el. A milanoi nap évfordulóján Abbáziában, egy kávéház terraszán újságokat hozott a pincér. Legfelül egy párisi lap. Első oldalán megláttam a hatalmas címet:

LA FUSILLADE DE LA RUE
DAMRÉMONT

5.

Nem, ez nem lehetett káprázat. Itt, a probléma és a lelkiélnény híján való nyugalomban nincsenek víziók, gyótró, édes, élményszmázások, mint ma egy éve Milánóban. Most pillanat alatt, megvan a nyitja a folytatódó misztikumnak: Éppen egy kerek esztendő után, a nap hajszálnyi pontosságával, tárgyalja a párisi törvényszék a Damrémont-utcai lövöldözök bünperét. Tiszta a tényállás. És nem kell már keresni le général Dessewffy valóság vagy — álom — voltát sem. Rákóczi Ferenc bus, szép arca tisztán állt előttem a messzi Velebit napfényes perspektívájában és vele bujdós kurucok között hamarosan rátaláltam Dessewffyre, aki győ-

Több millió cseh koronát
sikkasztott egy falusi jegyző

Románia felé vette utját a sikkasztó

— Az Estilap eredeti távirata —

Pozsonyból jelentik: A ligetfalvi községhezán a hivatalos revízió nagyarányú sikkasztást leplezett le. A sikkasztást Javos József jegyző követte el, aki eddigi megállapítások szerint

másfél millió csechkoronát sikkasztott a község pénztárából és ezenkívül nagy összegeket csalt ki magánosoktól is.

Javos József elvált a feleségétől, akit egyik budapesti elmeorvosintézetben kezelnek. Válása után megismerkedett egy pozsonyi barban

a Nagyváradon is jól ismert Füredi Juci nevű táncosnővel,

keret vert a gallus talajban és jobb- és baloldali anarchiával szemben a francia nemzeti eszme harcosainak élén halad. Milánó mégsem volt álom.

6.

Egy év és még valami telt el. Párisban szedtem össze impressziókat beteges, ártalmas mohósággal. Az utolsó napra maradt a Montmartre temetője. Renan sirja csak pár perces elmélyedés volt és a Heineé rövid felderülés. Aztán fel az örökre élő holtak közül a napoknak élő halandók rohanásába. A temetőből egyik kapun egy hosszú utcára léptem, amelynek házain a tábla ezt az nevet mutatta.

RUE DAMRÉMONT

Pár pillanat alatt végigéltem a Jeunes Patriotes egész tragédiáját és le général Dessewffy soha nem látott alakja is ott imbolygott a képzelte képen. Vajon milyen ember valójában, vajon él-e benne a kuruc bujdós nemes vére, vagy csak pusztá emlék benne már az, hogy ősenek fejedelem ura, egy egész világnak figyelmét rá tudta irányozni egy régi nemzet sebeire...

7.

... A napokban temették Párisban cserneki Dessewffy tábornokot, aki — mint az ottani lapok egyhangulag megírták, egyike volt a francia hadsereg legkiválóbb tisztjeinek. A világháború alatt számos kitüntetést kapott. A fegyverszünet idején épen Franchet d'Espérey tábornok főhadiszállásán a hadművelleti osztály főnöke volt Dessewffy és sokszor elgondoltam: vajon Belgrádban azon a különös, novemberi napon, amikor főparancsnokának kemény szavainak hallatára összevázkódtak néhányan, akik elvesztették lábuk alól a valóság talaját, — mit érezhetett ő, akinek gyökere már mélyebbre nyúlt a francia földben, mint akárhány gallusé? Most, halála után, írják meg róla, hogy intusai előtt egész életében büszkén emlegette magyar őst, a nagy fejedelem bujdós pájtását... A halál nagy misztériumának kezdetével megvilágosodott az élet misztikuma is...

Erdős Iván.

akire óriási összegeket költött. De egyébként is nagystíliú életmódot folytatott. Elegáns autójában feltűnést keltett, amerre járt. Az egyik szállodában háromszobás apartament-ban lakott.

Javost többször felszólították, hogy számoljon el a község pénzével, mivel soha egyetlen hozzá befolyt fillérrel sem számolt el. De Javos a fölszólításoknak nem tett eleget.

Pár napja eltűnt és egyes felek szerint

Románia felé vette utját.

A cseh hatóságok elfogató parancsot adtak ki ellene, s köröztetik az utódállamokban is.

Emerikus-film

* Földi paradicsomot egy-
szer Önnek is meg kell néz-
nie!

— AZ ESTILAP REGÉNYE — (10)

Irta: SAX ROHMER

— Érdekes, hogy ön is ezt mondja, doktor, mert minket is utasítottak, hogy ezt követeljük: de Sir Frank családja igen befolyásos és a boncolást meghehysította. Pedig itt a bökkenő! Már több, mint egy hete éjjel-nappal dolgozom, kihallgatva mindenféle embert, felkurkálva egész halom iratot, hogy valamilyes összekötést találjak Sir Frank Narcombe és a skorpió között! Persze ismét párisi információk! — Semmi nyomot sem találtam! Fene egy munka volt, mert voltaképpen azt sem tudtam, mi után ku-

* Dunakeringő — Táncoló
Bécs. ünnepi előadásban!

mindenesetre a skorpió-ügy. Az az éksztörődék, amit a holt emberen találtunk, rem kaktusz szárra, hanem skorpió farka!

HEYMAN SZINKÖRBEN

* Már pénteken megválthatja jegyét Dunakeringő II. A táncoló Bécshez.

x A „Nagyvárad” Estlap
Budapesten állandóan olvas-
ható a Park Szálloda kávé-
házában. VIII. Baross-tér 10.

ROMA
A VÁRADI SZÍNHÁZBAN

Tegnap este a színházban Ecomu tábornok védnöksége mellett a marasesti alap javára nagyszabású kultúrestélyt rendezett a váradi román társadalom. Zsufolással megtelt a nézőtér és feszült érdeklődés kísérte az előadást. Negulescu Athanáz és Boia György történelmi verses revüjét adták elő nagy siker közben. Különösen meleg ovációban volt része Anca Turturicának, a biharmegyei kórház igazgató főnöke leányának.

Vele osztottak a publikum elismerésében: Aurél Dinu, Petru Vanga, Neegru őrnagy, V. Berlic, C. Tanase, Andreescu kapitány, Theodorescu és még számosan. A darabban előforduló népszámokat a teológiai és tanítóképző ennekara adta elő. Givulescu és Strat tanárok vezényletével. Természetes, kijutott az ovációból a jelenlevő Negulescu Athanáznak is.

* A Gyermekbarát kalikó-estje. Már foglalkoztunk a Gyermekbarát nagysikerű szombati kalikó-estjével. Az izékes kalikók közül sikerült az alábbiak nevét följegyezni: Arató Klári, Halász Kató, Zsigmondovits Lenke, Zsigmondovits Klór Albertné, Weinberger Ilonka, Kálmán Zsuzsika, Molnár Annus, Munk Kató, László Ági, Székely Emmi, Kertész Nusi és még sokan. A hangulat emeléséhez nagyban hozzájárult a Palugyay-gyár gavaléros gesztusa, a mellyel öt üveg pezsgőt bocsátott kisorsolás végett a rendezőség rendelkezésére, ugyisint Szőke Miklós sikerült Auguszt figurája, aki állandóan ellenállhatatlan kacalt csalt ki ötletes maszkjából. Az ígért papirbaba és március középtájt fogja az egyesület megrendezni.

* Ma, szerda este van egyetlen koncertje Emilian Jacob tenoristának a Kath. Körben. Jegyek a Hegedűs Hírlap-irodában és este a pénztárnál válthatók.

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZALLODA, amelyben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. — Igazolványt a kiadóhivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tiz egymásután következő számát bemutatták. Egyben felhívjuk a PARK-Szalldának lapunknak más helyen olvasható szíves figyelmére méltó hirdetésére figyelmét.

* Új Idők hetenként jelenik meg (minden csütörtökön). — Ára 20 Lei. Kapható a Hegedűs Hírlap-irodában és minden újságárúsnál.

Walkó magyar külügyminiszter a szentgotthárdi ügy új fejleményeiről

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház külügyi bizottságában Valkó külügyminiszter szóla fel és a szentgotthárdi ügyben ismertette a magyar kormány eljárását. Hangsúlyozta, hogy teljesen a vasúti üzletszabályzat értelmében jártak el és a megsemmisítést is minden formáságnak megfelelően bonyolították le, jogi képviselők és esküdt tett szakértők jelenlétében. Magyarország egyes szomszédai a népszövetségi paktum 143-ik szakaszában meghatározott vizsgálati eljárást akarják az esetre ráküzni. E szabályok értelmében azonban

az vizsgálat tárgyát és kereteit csak a népszövetségi

tanács határozhatja meg és csak a tanács határozata alapján lehet azt végrehajtani.

Mindaddig, amíg ez a határozat nincs meg, a magyar kormány teljes akciószabadsággal rendelkezik. Ha mindez másképp volna, súlyos károk érhetnék bármely állam szuverenitását.

— A népszövetségi tanács elnökének — mondotta aztán Valkó külügyminiszter — nincs több joga, mint a tanács bármely más tagjának,

kétségtelen tehát, hogy arra nincs joga, hogy a javasolt vizsgálati esetében előzetes intézkedéseket tegyen.

Egészen más lenne, ha

közvetlen háború veszélye fenyegetne.

Kizárólag ebben az esetben lehetne hivatkozni a 11-ik szakaszra, amelynek alapján az elnök előzetesen intézkedhetik.

— A trianoni szerződés — végezte beszédét Valkó külügyminiszter — amely a magyar leszerelést elrendeli, utal arra, hogy a központi hatalmak leszerelését, általános leszerelés fogja követni. Ebből sem lett.

Végül kijelentette Valkó, hogy bizik a népszövetségi tanács bölcsességében és jogérzésében, hogy ilyen törekvéseket nem fog támogatni.

A megbukott Elysée-mozgó engedély nélkül működött hónapokon át

Kálmán Lajos igazgató ellen többrendbeli bünvádi feljelentést tettek a hitelezők

Még félévvel ezelőtt hangos reklámok közben nyílt meg a Katholikus Kör által kitűzt dísztermében a negyedik nagyváradi mozi, amelynek megszervezője és igazgatója a Heyman Szinkor volt titkára, Kálmán Lajos nevű fiatalember lett. Szakkörökben már meginduláskor tisztában voltak azzal, hogy az Elysée-mozgó a mai viszonyok között nem lehet életképes. — Néhány nagy hitelezőn kívül rengeteg a kisemberek száma, akiket Kálmán Lajos óvadékkal vett alkalmazásba és most ezek a szegény emberek egyik napról a másikra elvesztették összekuporgatott kis vagyónkájukat.

Kálmán Lajos igazgató már nagyon jól tudta a bekövetkező eseményeket és nem egészen véletlen, hogy

néhány nappal ezelőtt megjelent a rendőrpolekturán és uttlevelet kért a maga számára.

Kálmánnak nyilván az volt a célja, hogy a fejlemények elől felegetégen Egerben lakó szüleihez fog menekülni, de hogy ez a terve megfűszült, az pusztán csak a véletlennek mulott. Tegnap, amikor már nyilvánvalóvá lett, hogy az Elysée-mozgó beszüntette üzletét és a szerencsétlen áldozatok, az alkalmazottak, hiába vártak órákon keresztül a mozgószínház igazgatójára, a károsultak közül többen a rendőrségre szöktek, ahol

bünvádi feljelentést tettek Kálmán Lajos direktor ellen.

A feljelentések alapján Posar inspektor, a bünygyi osztály főnöke táviratilag intézkedett a határolásokon, hogy Kálmán Lajos igazgatót és feleségét tartóztassák fel.

Ilyenformán nincs kizárva,

hogy Kálmán Lajos, aki tudomásunk szerint lakásáról az elhunyt éj folyamán eltávozott, valamelyik határoláson sikerülni fog feltartóztatni.

Nem lesz érdektelen a helyen még azt is megemlíteni, hogy Kálmán Lajos minden miniszteri engedély nélkül működött hónapokon keresztül Nagyváradon.

Részleteiben is megszavazta a numerus clausus a magyar képviselőház

Egy táborba tömörült a magyar zsidóság az új törvény miatt, — mondotta Szilágyi Lajos.

— Budapesti tud. távirata —

A numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával a magyar képviselőházban Szilágyi Lajos tartott beszédet és kijelentette, hogy amint azt a vasárnapi zsidó hitközségi választások igazolják,

ez a javaslat egy táborba tömörítette Magyarországot egész zsidóságát.

Ez volt tehát a zsidók válasza a numerus clausus vitájára.

Kossalka Lajos azt kifogásolja, hogy a hallgatók felvételénél csak a köztisztviselőket részesítik előnyben, szeretné, ha ezt a kategóriát kibővítenék és az összes közalkalmazottakra vonatkoztatnák.

Bródy Ernő kijelenti, hogy a törvényjavaslat nem oldja meg a numerus clausus problémát és mindaddig, amíg numerus clausus van, nem lehet igazi március 15-ét ünnepelni.

Györky Imre szociáldemokrata szerint a javaslat a

kasztrendszeret iktatja törvénybe.

Gaál Gaston helyteleníti azt, hogy a közalkalmazottakat külön kasztként kezeljék.

Több felszólaló nem volt, csak Klebelsberg kultuszminiszter reflektált még az elhangzottakra. Ezután az elnök a tanácskozást befejeztetnek nyilvánította, s elrendelte a szavazást. A magyar képviselőház részleteiben is megszavazta a javaslatot.

* Cipész iparosok gyűlése.

Felkérjük a Cipész Szindikátusba tartozó összes cipész iparosokat, hogy március 3-án, azaz szombaton este fél 8 órakor az Iparoskör helyiségében rendkívüli fontos taggyűlésen teljes számban és okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Kérjük a pontos megjelénést annál is inkább, mert a tárgysorozaton a piaci ügy helyrendezése és az adóztatás kérdése szerepel. Tisztelettel az Elnökség.

* Hencserek részletre Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinánd 17

Új könyvek

a Hegedűs Hirlapiroda
kölsönkönyvtárában

Szazonov: Végzetes évek	3834
Bousels: Tündérvilág	3833
Thurston: Charmeuse	3832
Gyp: Szép Guerandéné	3831
Eschtruth: Medvevár lovagja	3830
Drasche L.: 2222	3825
Lakatos L.: Jövő házassága	3826
Schnitzler: Beata asszony meg a fia	3823
Bennet: Lord Raingó	3822
Leblanc: Névtelen leány	3824
Bredy Sándor: Lyra	3814
Biró Lajos: Fekete ostor	3815
Lovik: Barátságos ház	3816
Buday B.: Derült égből alatt	3817
Malonyai D.: Polgártársak	3818
Malonyai D.: Öreg méltósága	3819
Eliot G.: Romola I. II.	3820
Duse: Dr Smirno naplója	3821
Tábori R.: Nagy játék	3829
Jókai Mór: Nincsen örök	3835
Móra Ferenc: Iparosok, csá- szárok, királyok	3836
Courths: Akit mindenki el- hagyott	3837
Réz Lola: Pápaszem	3837
Trott: Sorel Agnes	388
Werner E.: Szent Mihály	3840

HELICON

iparművészeti műterem

Blum Zsigmondné

Vlaicu (Vámház-utca 51. sz.)

készít művészi művirágokat

Elvállal selyemsálak és
selyemruhák festését

350

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mind ezen lap előfizetője olcsó
szoba árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kittűző házi konyha)

5 pengőt megtakarít,

autótaxi költséget, mert gyalog át-
jőhet 1 perc alatt a pályaudvarról

Onnan érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan
családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy ok-
vetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar érke-
zési oldalával szemben.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KÉPKERETEZÉST, nagy ár-
készlet redukálás miatt, gyári áron
alul készítek. Banyik, Vlahuta
(Szent János) utca 6. nyit. üzlet.

RÓNA fényképész műtermében,
Alexandru (Teleki) utca 4. 6 da-
rab művészi levelezőlap 120 lei;
vagy 12 darab 1 művészi nagyítás-
sal 250 lei. 162

MEGERTÉS jelgére levél van
a Hegedűs hirlapirodában. 455

Nem veszti el függőjét, ha bizto-
sító-zárat szereltet fel reá

URÁN-nál 6-1

Nic Iorga (Zöldfa) utca 8. szám

LAKÁS

EGY szobás, MODERN lakás
elsejére, 2, 3, 4 szobás lakásaim
vannak központban is, másra,
lelépés nélkül. — Butorozott szo-
bák, egyszerűek elegánsak, min-
den igénynek megfelelően, ma-
gán, bérházak, házrészek, kedve-
ző feltételekkel. Balázsne utóda,
Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél
10—fél 1-ig. 3712

URIEMBERNEK központban
butorozott szoba. — fürdőszoba
használati, esetleg teljes illatás-
sal azonnal kiadó. Címet Hegedűs
hirlapirodába kérek. 13

HAZIURAK! Jelentsék be ná-
lam megürülő lakásaikat, másra,
azonnalra, kiterjedt ismeretsé-
geimmel, legjobban értékesítem,
minimális közvetítési díjért. Ba-
lázsne utóda, Jorga Miklós (Zöld-
fa) utca 21. fél 10—fél 1-ig. 3712

KERESEK 3-4 szobás modern,
világos, levegős lakást, lehetőleg
Olasziban. Cím a Hegedűs hirlap-
irodában.

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zott szoba, központban azonnalra,
fűtés és világítással együtt, havi
1500 leiért kiadó. Bővebbet a
„Metropol” szálloda portásánál. 3950

2 szobás szállólakást kaszálló-
val, gyümölcsös, istállóval bér-
be. **AZONNALRA KERESEK,**
Balázsne utóda, Jorga Miklós
(Zöldfa) utca 21. fél 10-től fél 1-ig. 3712

SZOLLÓ Jalkácsal, villamoshoz
5 percre jutányosan kiadó. Cím:
Zsiga Miklós (Lukács György) ut-
ca 9. sz. 454

ALKALMAZÁS

EGY vagy 2 éves gyermek mel-
le ajánkozik gyermeklányok
ügyes leány. Címet Hegedűs hirlap-
irodába. 415

INTELLIGENS nő, lehetőleg
német, egy nagyobb gyermek
mellé felvétetik. Corvina papírüz-
let, Egyesülési (Szent László) tér
10. szám. 442

VIDÉKI uri családhoz háztartás
vezetésére ajánkozik intelligens
asszony, kézimunka és varráshoz
is ért, esetleg idősebb urinó mel-
le is elmenne. „Szorgalmas” jele-
gére címet kér a Hegedűs hirlap-
irodába.

KERESEK házamba egy pé-
ket. Cím a Hegedűs hirlapirodá-
ban. 425

KIFUTÓFIU március elsejére
felvétetik, Angyal Drogueriában. 437

PERFEKT szakácsnő keres jó
bizonyítványokkal László, Jorga
Miklós (Zöldfa) utca 14. 445

KÖNYVELESBEN jártas per-
fekt gép-gyorsíró állást nyer-
het. Ajánlatokat „Megbiznia ő” je-
ligére a kiadóhivatalban. 456

IRODAI teendőkhöz, pénztárke-
zelésben jártas, némi román
nyelvtudással rendelkező gyors-
és gépirónő állást keres. Címe
megtudható a Nagyvárad kiadóhi-
vatalában, Károly herceg (Szilágyi
Dezső) utca 6.

INTELLIGENTES deutsches
Fräulein sucht Tagesstelle zu Kin-
dern. Adresse bitte in die Admi-
nistration. 463

LANYT, tanulónak felveszek,
cipőszakban jártas leányt keresek
Róth Henrik. 468

FŐZNI tudó mindenest, jó bi-
zonyítvánnyal kis családhoz fel-
veszek. Ferdinánd király (Rákó-
czy) ut 10. Rigó. 466

Nagy ismeretsséggel rendelkező

urak és hölgyek

nagy jövedelemmel
felvétetnek

Halmos és Márton

linoleum és szőnyeg üzletében.

ADÁS-VÉTEL

EGY előmelegítő kályha, kila-
pasziva eladó olcsón. Pictorul
Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hir-
laposztály. 132

ELADÓ három egymás mellett
levő ház hely, a szentjánosi uton,
(Wilson-Füzes-utca folytatása),
három utcára 320, 291 és 322 m.
területű, üzletnek, vagy telep-
nek alkalmas, egyben vagy da-
rabonként is eladó. Kedvező fize-
tési feltételek mellett is. Érdek-
lődni: Makranczynál, T. Tichin-
deal (Fürdő) utca 10-a.

EGY komplett, alig használt fe-
hér háló eladó. Alexandri (Tele-
ki) utca 37. 435

SMOKING és más férfifőny,
olcsón eladó. Pasteur (Kórház) u.
41-a. szám. 457

FELTÜNŐ olcsó hálósobák és
konyhabutorok kaphatók Szász
Miklósánál, Jon Ghica (Páris) utca
2. szám. 459

ROYAL írógép eladó. Cím: He-
gedűs hirlapirodában. 461

ELVESZETT

ELVESZETT pár héttel ezelőtt
fekete toll boa. Becsületos meg-
találó kéretik jutalom ellenében
hozza Carmen Syva (Schlauch)
tér 7. 458

ELVESZETT egy barna nős-
tény Doberman pins. Megtaláló
legyen szíves elvinni. Colon. M.
hailescu, Jorga Miklós (Zöldfa)
utca 1. I. em. 460

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt kézi le-
dezetre egyezer leitől kezdődőleg
Háztulajdonosok Bankja, Delav-
rancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2.
3709

KÜLÖNFÉLÉK

VILÉZ Mihály (Nagyplác) térre
nyitló üzlethelyiség az orth. izr.
huscarnok mellett május elsejére
esetleg előbbre is bérbeadó. Je-
lentkezni az orth. izr. hitközség
irodájában. Orthodox Izraelita
Hitközség. 410

AKI eladni vagy bérbe adni,
vagy venni, bérelni akar bármit
keresse fel bizalommal Popovits
irodát, Rimanóczy-utca 4.

FÜTVONALON elsőrangú
nőikalapüzlet kisbőrből készült társai
keres. Leveleket „Ritka alkalom”
jelige alatt a kiadóba.

ÜZLETHELYISÉG Egyesülési
(Szent László) tér 5. irodának is
alkalmas, leszállított bérért ki-
adó. Bővebbet házimesternél. 467

MEGJELENT!

VEGETARIANUS SZAKÁCSKÖNYV

Utasítások és tanácsok a vegetá-
riánus főzés elsajátításához

Írta: MOKRY LENKE

Ara 110.— Lei

VEGETARIANUS SZAKÁCSKÖNYV

Írta: Borosnyay Györgyné

Ara: 120.— Lei

Mechanikai munka

preciz készítését és

molorkerékpárok

javitását
legolcsóbban vállalom

Bedekovich

Oradea

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-
utca 17.

Női szabók figyelmébe

Le tailleur de Lux

tavaszi száma gazdag tar-
talommal megérkezett a He-
gedűs Hirlapirodába Oradea

Bőröndöket, akta- és iskolatáskákat

gyári árban árusítunk

Bőröndgyár

Oradea, Cuza Voda (Szacsvay) u 18
Minden e szakmába vágó javítá-
sokat olcsón eszközöl.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. l.